

ОБАВЕШТЕЊА У ВЕЗИ НОВОГ КОРОНА ВИРУСА

Поштовани студенти,

Уколико се догоди да имате тегобе од стране респираторног система:

– Кашаљ,

– Висока температура (преко 38 степени Ц),

– Отежано дисање, а поред тога сте у последњих 14 дана путовали у подручја у којима је било потврђених случајева инфекције изазване новим корона вирусом, или сте били у контакту са особама код којих је потврђена инфекција или постављена сумња на инфекцију новим корона вирусом, потребно је да се јавите здравственим радницима Дома здравља или Института за јавно здравље Крагујевац.

УПУТСТВО О МЕРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ И СУЗБИЈАЊА ШИРЕЊА НОВОГ КОРОНА ВИРУСА (nCoV)

Нови корона вирус (nCoV) представља потпуно нов сој вируса који до сада није идентификован у хуманој популацији. Према гентској структури сличан је SARS-CoV.

У децембу 2019. год. у Кини су се појавили случајеви пнеумонија непознате етиологије, а 7. јануара је потврђено да је nCoV узрочник обољења. Обољење може бити асимптоматског или лаког облика са респираторним симптомима (кашљем, недостатком даха, отежаним дисањем) и температуром. У тежим случајевима, инфекција може да изазове упалу плућа, тешки акутни респираторни синдром, бубрежну инсуфицијенцију, па и смрт.

За сада је ограничен ниво знања о епидемиолошким и клиничким карактеристикама инфекције изазване nCoV. Дужина инкубације забележена у епидемији у Кини је до 14 дана.

Обољење се шири интерхумано, обично после блиског контакта са инфицираном особом, капљицама, а могућ је и ваздух као пут преношења. До сада је вирус изолован у преко 60 земаља света.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ПРЕВЕНЦИЈЕ И СУЗБИЈАЊА ШИРЕЊА ВИРУСА ПРИЛИКОМ ПРУЖАЊА ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ ОСОБИ СА СУМЊОМ НА ИНФЕКЦИЈУ ИЗАЗВАНУ 2019-nCoV

Потребно је да се правилним мерама превенције сведе на минимум ризик за експозицију узрочницима респираторних инфекција, укључујући и nCoV. Мере које се

примењују спроводе се пре него што особа са респираторном инфекцијом стигне у здравствену установу (а затим и током боравка болесника у здравственој установи).

Ограничити све активности ван куће/стана, осим у вези са добијањем медицинске услуге у складу са препоруком коју је дао надлежни лекар. Особа не може да иде у школу, на факултет, на посао или на јавна места, као ни да користи јавни превоз.

Избегавати контакт са другим особама у домаћинству. Боравак у засебној соби. Примена мера заштите приликом уласка у заједничке просторе (нпр. купатило).

Уколико постоји потреба за одласком у здравствену установу, најавити свој долазак телефоном пре поласка, како би се омогућила примена мера заштите од инфекције у здравственој установи.

Ношење маске. Уколико се долази у контакт са другим особама у домаћинству или ван домаћинства, оболела особа треба да носи медицинску (хируршку) маску преко уста и носа. Уколико особа није у могућности да носи маску (нпр. због отежаног дисања), особе са којима долази у контакт морају да носе маску преко уста и носа.

Респираторна хигијена. Покрити уста и нос марамicom (изузетно, ако марамица није доступна, на други начин као нпр. унутрашњом страном рукава у прегину лакта) приликом кијања и кашљања. Марамicom одмах након употребе бацити на безбедан начин (у кесу или канту која се може затворити). Након тога опрати руке водом и сапуном. Уколико вода и сапун нису доступни, дезинфиковати руке средством које садржи алкохол.

Прати редовно руке. Прање руку водом и сапуном у трајању од 20 секунди је доказано ефикасна мера за смањење ризика од преношења инфекције са оболеле особе на друге особе, односно за спречавање контаминације предмета у околини. Избегавати додиривање лица (уста, носа, очију) рукама.

Не користити заједничке предмете са другим особама у домаћинству (чаше, посуђе, прибор за јело, четкица за зубе и сл.). Након коришћења ових предмета, обавезно их опрати коришћењем воде и уобичајеног кућног средства за прање судова).

Пратити своје здравствено стање. Уколико се уочи погоршање симптома болести, потребно је обратити се лекару ради процене стања и адекватног лечења. За студентску популацију то су следећи телефони:

- Кол центар Дома здравља Крагујевац 034/ 500-100
- Институт за јавно здравље Крагујевац, служба епидемиологије 034/ 504-520

КАКО ДА СЕ ЗАШТИТИТЕ ОД ИНФЕКЦИЈЕ НОВИМ КОРОНА ВИРУСОМ?

Често перите руке сапуном и водом или средствима за суво прање руку на бази алкохола. Зашто? Уколико се на вашим рукама налази вирус, прањем руку сапуном и водом или чишћењем руку средством за суво прање на бази алкохола убијате вирус.

Када треба прати руке?

ПРЕ

- ✓ непосредног контакта са храном и припреме хране
- ✓ додиривања уста, носа или очију
- ✓ контакта са болесником

ПОСЛЕ

- ✓ брисања носа, кашљања или кијања
- ✓ употребе тоалета
- ✓ контакта са животињама
- ✓ руковања отпадом или чишћења просторија
- ✓ вожње градским превозом или додиривања предмета који су у додиру са великим бројем људи
- ✓ контакта са болесником

Колико дуго треба прати руке? Прање руку треба да траје **најмање 20 секунди**.

Када кашљете или кијате покријте уста и нос повијеним лактом или марамicom. Баците одмах марамicom у затворену канту за смеће и оперите руке.

Зашто? Овим се спречава да се бактерије и вируси шире кроз ваздух и задржавају на површинама. Уколико кијате или кашљете у руке, можете контаминирати предмете, површине или људе које додирнете.

Избегавајте да додирујете очи, нос и уста.

Зашто? Уколико се на вашим рукама налази вирус, на пример зато што сте били у близини оболеле особе, можете се инфицирати додиривањем очију, носа или уста.

Држите се на одстојању: одржавајте удаљеност од 1–2 метра између себе и оболеле особе.

Зашто? Када неко кија или кашље, капљице које у себи носе вирус могу да доспеју до вас и да се заразите.

Све информације о актуелно зараженима, тестиранима, као и мерама заштите и симптомима корона вируса можете видети на новом сајту Министарства здравља COVID19.rs где се информације ажурирају два пута дневно у 8 и 18 сати.